

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 8 listopada 2012 r.

DOLiS/DEC-1080/12/68012,68019

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2, art. 18 ust. 1 pkt 1, art. 22, art. 23 ust. 1 pkt 5, art. 25, art. 32 ust. 1 pkt 2 i 4 i art. 33 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pana M.M., na przetwarzanie jego danych osobowych przez Z. Sp. z o.o.,

- 1) nakazuję Z. Sp. z o.o., usunięcie nieprawidłowości w procesie przetwarzania danych osobowych Pana M.M., poprzez spełnienie w stosunku do niego obowiązku informacyjnego przewidzianego w art. 25 ust. 1 pkt 2-5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) – tj. poinformowanie go o celu i zakresie zebranych danych (art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych), o źródle danych (art. 25 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych), o prawie dostępu do treści jego danych i ich poprawiania (art. 25 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych) oraz o uprawnieniach wynikających z art. 32 ust. 1 pkt 7 i 8 ustawy o ochronie danych osobowych (art. 25 ust. 1 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych),
- 2) nakazuję Z. Sp. z o.o., usunięcie nieprawidłowości w procesie przetwarzania danych osobowych Pana M.M., poprzez spełnienie w stosunku do niego obowiązku informacyjnego przewidzianego w art. 32 ust. 1 pkt 2 i 4 w zw. z art. 33 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) – tj. poinformowanie go o celu i zakresie przetwarzania danych osobowych (art. 32 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych) i o źródle, z którego pochodzą jego dane osobowe (art. 32 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych),
- 3) w pozostałym zakresie odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana M.M., zwanego dalej również Skarżącym, reprezentowanego przez Panią A.K.K. – radcę prawnego z Kancelarii Radcy Prawnego L., na przetwarzanie jego danych osobowych przez Z. Sp. z o.o., zwaną dalej również Spółką.

Skarżący zakwestionował legalność przetwarzania przez Spółkę jego danych osobowych w zakresie obejmującym: imię, nazwisko, adres, nazwę prowadzonej działalności gospodarczej (A.), numer telefonu ([...]) oraz adres strony internetowej dotyczącej wskazanej działalności ([...]). Pełnomocnik Skarżącego podkreślił, że cyt.: „(...) administrator danych przetwarza dane mojego Klienta w serwisie internetowym Z. co najmniej od kwietnia 2009 r. Dane osobowe mojego Mocodawcy nie były zbierane od Niego (...)”.

Skarżący zarzucił, że Spółka nie spełniła w stosunku do niego obowiązku informacyjnego z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, jak również udzieliła mu niepełnej informacji w odpowiedzi na wniosek złożony w trybie art. 32 ust. 1 pkt 2-4 ustawy - Skarżący twierdzi, że Spółka nie udzieliła mu wymaganej informacji na temat celu i zakresu przetwarzanych danych osobowych, a także źródła ich pozyskania. Dodatkowo Skarżący zwrócił uwagę, że Spółka uchybiła przewidzianemu w art. 33 ustawy, 30 dniowemu terminowi na udzielenie informacji, o której mowa w art. 32 ustawy.

W ocenie Skarżącego Spółka przetwarza jego dane osobowe bez podstawy prawnej, w szczególności kwestionowane jej działania nie znajdują oparcia w art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych. Jak zaznaczył pełnomocnik Skarżącego cyt.: „(...) przetwarzanie danych osobowych niezbędne do wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratora danych, nie może naruszać praw i wolności osoby, której dane dotyczą. Przetwarzanie zaś przez Spółkę Z. danych osobowych mojego klienta narusza jego konstytucyjne prawo do prywatności, w tym głównie prawo do ochrony czci i dobrego imienia (art. 47 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej) {w cytacie zachowano oryginalną pisownię cytowanego tekstu}, w związku z czym narusza zapis art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) (...)”.

Pełnomocnik Skarżącego wniósł o cyt.: „(...) dopełnienie obowiązku informacyjnego oraz usunięcie i stałe wstrzymanie przetwarzania danych osobowych mojego Klienta w zbiorze danych Z. (...)”.

W niniejszej sprawie ustalono następujący stan faktyczny.

- 1) Spółka przetwarza dane osobowe Skarżącego w sposób polegający na ich publikowaniu na portalu [...] Zakres przetwarzanych w podany sposób danych osobowych Skarżącego obejmuje jego imię, nazwisko, wykonywany zawód (stomatolog), nazwę prowadzonej działalności gospodarczej (A.), adres ([...]), numer telefonu ([...]) i adres strony internetowej, na której ujawnione są informacje dotyczące prowadzonej przez Skarżącego działalności zawodowej ([...]).
- 2) Pismem z dnia [...] marca 2012 r. pełnomocnik Skarżącego zwrócił się do Spółki z cyt.: „(...) żądaniem niezwłocznego zaprzestania przetwarzania danych osobowych mojego Klienta oraz usunięcia Jego danych osobowych wraz z komentarzami Użytkowników z serwisu [...] tj. usunięcia i skasowania całego profilu oraz nieumieszczania danych osobowych mojego Klienta w ww. serwisie w przyszłości (...)” oraz cyt.: „(...) przesłania informacji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 2-4 ustawy (...) o ochronie danych osobowych (...)”. W dalszej części omawianego pisma sprecyzowano, że Skarżący domaga się od Spółki w trybie art. 32 ust. 1 pkt 2 – 4 następujących informacji cyt.: „(...) 1. jaki jest cel i zakres przetwarzanych danych zawartych w zbiorze danych [...] (...) 2. od kiedy przetwarza się dane mojego Klienta w zbiorze danych [...] (...) 3. jakie jest źródło pochodzenia danych osobowych mojego Klienta w zbiorze danych [...] oraz źródło pochodzenia wpisów – komentarzy dotyczących mojego klienta (...) 4. (...)”

informacji o odbiorcach, którym dane osobowe mojego Klienta są udostępniane (...)”. W treści wskazanej korespondencji pełnomocnik Skarżącego zwrócił również Spółce uwagę na niedopełnienie przez nią w stosunku do Skarżącego obowiązku informacyjnego z art. 25 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych (kopie pisma oraz zwrotnego potwierdzenia jego odebrania przez Spółkę w dniu [...] marca 2012 r. znajdują się w aktach sprawy).

- 3) W odpowiedzi na ww. (opisaną w pkt 2) korespondencję, w piśmie z dnia [...] kwietnia 2012 r. Spółka udzieliła Skarżącemu następującej informacji na temat realizowanego przez nią procesu przetwarzania jego danych osobowych cyt.: „(...) W odpowiedzi na Państwa prośbę o udostępnienie informacji informujemy, że: a. Przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratora danych. b. Dane przetwarzane są od dnia 2009-12-[...] [...] c. Nie ma informacji skąd pochodzą dane z tamtego okresu d. Dane udostępniane są wszystkim użytkownikom Internetu (...)”.
- 4) Spółka prowadzi pod adresem [...] serwis internetowy, w ramach którego umożliwia jego użytkownikom publikowanie i przeglądanie informacji i opinii o tzw. Profesjonalistach (użytkownikach świadczących usługi medyczne i paramedyczne, w szczególności lekarzach i lekarzach dentytach) i tzw. Placówkach (miejscach świadczenia usług medycznych i paramedycznych (§ 2 ust. 1 w zw. z § 1 ust. 1-5 „Regulaminu świadczenia usług drogą elektroniczną przez [...]”, zwanego dalej Regulaminem – wydruk ww. Regulaminu ogólnodostępnego na ww. stronie internetowej [...] znajduje się w aktach sprawy). § 3 ust. 3 pkt 2 Regulaminu zezwala zalogowanemu użytkownikowi serwisu na dodawanie i poprawianie informacji o Profesjonalistach i Placówkach. Zgodnie z zapisami § 3 ust. 4 Regulaminu, Logowanie jest dostępne po zarejestrowaniu Użytkownika. Następuje poprzez podanie loginu (adresu poczty elektronicznej) oraz hasła Użytkownika ustalonego podczas rejestracji. Procedura rejestracji realizowana jest poprzez wykorzystanie formularza rejestracyjnego dostępnego na stronie [...]. Treść formularza wskazuje, że dla rejestracji użytkownika w serwisie wystarczające jest podanie adresu poczty elektronicznej oraz wskazanie i potwierdzenie hasła (wydruk formularza znajduje się w aktach sprawy).
- 5) W złożonych w niniejszej sprawie wyjaśnieniach (kolejne pisma Spółki: z dnia [...] sierpnia 2012 r. i z dnia [...] września 2012 r.) Spółka potwierdziła, że realizuje proces kwestionowanego przetwarzania danych osobowych Skarżącego w ramach portalu [...] (wydruk rzeczonych danych publikowanych na omawianym portalu znajduje się w aktach sprawy). Jak podkreśliła Spółka cyt.: „(...) dane są przetwarzane jedynie w sposób polegający na publikacji na portalu [...]. Dane Skarżącego zostały dodane przez anonimowego użytkownika (...) [...]12.2009 r. (...)”.
- 6) Odnosząc się do zarzutu niedopełnienia względem Skarżącego obowiązku informacyjnego przewidzianego w art. 25 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych Spółka wyraziła przekonanie, że jest zwolniona z podanego obowiązku na mocy art. 25 ust. 2 pkt 1 i art. 25 ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych. Zdaniem Spółki cyt.: „(...) spółka spełnia zadania publiczne tj. umożliwia społeczną kontrolę nad pracą lekarza jako podmiot niepubliczny tj. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i dlatego jest zwolniona z obowiązku informacyjnego na podstawie art. 25 ust. 2 pkt 5 (...) lekarz jest osobą publiczną a skoro tak, to na podstawie art. 14 ustawy Prawo prasowe dopuszczalne jest publikowanie informacji dotyczących prywatnej sfery życia osoby wykonującej funkcje publiczne, jeżeli takie dane lub informacje związane są bezpośrednio z działalnością publiczną danej osoby. Wobec tego, że istnieje podstawa prawna do przetwarzania danych osobowych lekarzy, a lekarz jest osobą pełniącą funkcję publiczną i realizuje zadania publiczne, Spółka z obowiązku informacyjnego jest zwolniona w świetle dyspozycji art. 25 ust. 2 pkt 1 (...)”.

- 7) Z kolei w odniesieniu do stawianego przez Skarżącego zarzutu niedopełnienia w stosunku do niego obowiązku informacyjnego z art. 32 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych w pełnym wnioskowanym przez niego zakresie Spółka wskazała, że nie zgadza się z tym zarzutem. W adresowanej do Generalnego Inspektora korespondencji z dnia [...] sierpnia 2012 r. Spółka podniosła w szczególności cyt.: „(...) Spółka wskazała Skarżącemu cel przetwarzania danych osobowych w piśmie z dnia [...]04.2012 r., jednak z najdalej idącej ostrożności wskazujemy, iż usprawiedliwionym celem administratora danych jest weryfikacja opinii zamieszczonych na serwisie [...], prowadzenie akcji marketingowych oraz cele statystyczne lekarzom i użytkownikom. Celem jest również sprawowanie kontroli społecznej nad działalnością lekarzy (...)”. Pomimo stosownego wezwania Generalnego Inspektora Spółka nie przedstawiła dowodów potwierdzających, że poinformowała Skarżącego o celu i zakresie kwestionowanego przetwarzania jego danych osobowych oraz o źródle ich pozyskania.
- 8) Na stronie internetowej [...] publikowane są informacje na temat „Gabinetu stomatologicznego D. i M.M.” ze wskazaniem następujących danych kontaktowych (w zakładce „Kontakt z nami”): „[...]”. Z informacji o abonentach domen dostępnej na stronie internetowej [...] wynika, że abonentem domeny [...] jest M.M.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Ustawa o ochronie danych osobowych definiuje dane osobowe jako wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej (art. 6 ust. 1). Osobą możliwą do zidentyfikowania jest przy tym osoba, której tożsamość można określić bezpośrednio lub pośrednio, w szczególności przez powołanie się na numer identyfikacyjny albo jeden lub kilka specyficznych czynników określających jej cechy fizyczne, fizjologiczne, umysłowe, ekonomiczne, kulturowe lub społeczne (art. 6 ust. 2 ustawy). Informacji nie uważa się za umożliwiającej określenie tożsamości osoby, jeżeli wymagałoby to nadmiernych kosztów, czasu lub działań. Już w tym miejscu wskazać zatem należy, że całokształt informacji na temat Skarżącego publikowanych w kwestionowany przez niego sposób na portalu internetowym [...], stanowi jego dane osobowe. W świetle przytoczonej ustawowej definicji danych osobowych zdziwieniu budzi stanowisko Spółki, która w korespondencji z dnia [...] września 2012 r. podniosła w szczególności cyt.: „(...) z całą stanowczością pragniemy zaprotestować aby strona internetowa kliniki Skarżącego oraz numer telefonu do tej kliniki były danymi osobowymi w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych, gdyż nie wskazują na konkretną osobę, a na spółkę Skarżącego (...)”. Informacje o prowadzonej przez Skarżącego spółce cywilnej i jej danych kontaktowych, powiązane z informacjami o imieniu, nazwisku i zawodzie Skarżącego, to informacje dotyczące sfery życia zawodowego zidentyfikowanej osoby fizycznej (Skarżącego) - a zatem jej dane osobowe w rozumieniu art. 6 ustawy. Jak podkreśla się w literaturze przedmiotu, dane osobowe to cyt.: „(...) informacje odnoszące się do każdego aspektu osoby, jej stosunków osobistych i rzeczowych, jej życia zawodowego, prywatnego, wykształcenia, wiedzy czy cech charakteru. Nie ma znaczenia, w jakiej roli występuje w danym przypadku osoba (np. członka rodziny, członka grupy zawodowej czy przedsiębiorcy) (...)” (J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz „Ochrona danych osobowych. Komentarz” 5 wydane wyd. LEX a Wolters Kluwer business Warszawa 2011, str. 339).

Ustawa o ochronie danych osobowych definiuje przetwarzanie danych jako jakiegokolwiek operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się

w systemach informatycznych (art. 7 pkt 2). Zasadniczym warunkiem legalności każdej czynności mającej za przedmiot dane osobowe, mieszczącej się w pojęciu ich przetwarzania (w tym ich publikowania) jest zaistnienie którejkolwiek z materialnych przesłanek dopuszczalności przetwarzania danych wymienionych enumeratywnie w art. 23 ust. 1 pkt 1-5 ustawy. Ustawa zezwala więc na przetwarzanie danych w szczególności wówczas, gdy jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy). Art. 23 ust. 2 ustawy wskazuje zarazem, że prawnie usprawiedliwionym celem, o którym mowa w ust. 1 pkt 5 jest w szczególności: marketing bezpośredni własnych produktów lub usług administratora danych (pkt 1) oraz dochodzenie roszczeń z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej (pkt 2). Podane wyliczenie ma jednak – co wynika wprost z brzmienia przytoczonego przepisu – charakter wyłącznie przykładowy. Jak wskazuje się w literaturze przedmiotu, cel prawnie usprawiedliwiony to taki, który jest skierowany na osiągnięcie rezultatu niesprzecznego z prawem, zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami, uzasadniony działalnością prowadzoną przez administratora danych bądź jego odbiorcę (por. j.w. str. 481 i nast.).

Odnosząc powyższe do okoliczności przedmiotowej sprawy wskazać należy, że proces kwestionowanego przetwarzania przez Spółkę danych osobowych Skarżącego (publikowania ich na portalu [...]) znajduje oparcie w art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych. Realizowany przez Spółkę cel, dla osiągnięcia którego omawiane przetwarzanie danych osobowych jest niezbędne – tj. informowanie o prowadzonej przez Skarżącego (lekarza stomatologa) działalności zawodowej i ujawnianie opinii pacjentów na temat tej działalności – bez wątpienia mieści się w pojęciu celu prawnie usprawiedliwionego w rozumieniu art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy. Podkreślenia wymaga zarazem, że zawód lekarza uznawany jest za zawód zaufania publicznego. Ze względu na jego specyfikę lekarz udzielający świadczeń zdrowotnych musi liczyć się z tym, że jego dane osobowe – w zakresie związanym bezpośrednio z wykonywanym zawodem – podlegają relatywnie słabszej ochronie w porównaniu do osób działających w innych branżach. Nie ulega bowiem wątpliwości, że świadczona przez lekarza praca, w szczególności zaangażowanie w nią, rzetelność i uzyskane efekty, podlegają społecznej kontroli. Serwis internetowy umożliwiający użytkownikom zamieszczanie informacji o działalności zawodowej lekarzy (w tym Skarżącego), a także opinii i komentarzy na jej temat, stanowi natomiast narzędzie sprawowania tej kontroli – szczególnie skuteczne właśnie z uwagi na szeroki krąg potencjalnych odbiorców informacji publikowanych w sieci Internet.

Z poczynionych w niniejszej sprawie ustaleń wynika, że zakres przetwarzanych w kwestionowany sposób informacji na temat Skarżącego ogranicza się do danych na temat prowadzonej przez niego działalności zawodowej. Nie bez znaczenia jest fakt, że zakres i treść informacji publikowanych w serwisie [...] informacji są tożsame z publikowanymi przez samego Skarżącego – na należącej do niego stronie internetowej [...]. W tej sytuacji brak jest podstaw by przyjąć, że kwestionowane przetwarzanie danych osobowych Skarżącego wiąże się z naruszeniem jego praw i wolności. Co tyczy się kwestii komentarzy na temat działalności zawodowej lekarzy (w tym Skarżącego) zamieszczanych przez użytkowników serwisu [...], warto zaznaczyć, że serwis ten umożliwia osobom, których dotyczą te komentarze polemikę z nimi – poprzez skorzystanie z dostępnego pod każdą opinią klawisza „Jesteś tym lekarzem? Odpowiedz na tę ocenę”. Dodatkowo, zgodnie z § 9 Regulaminu, zastrzeżenia co do rzetelności opinii zawartych w serwisie należy zgłaszać bezpośrednio przy danej opinii za pomocą przycisku „Zgłoś nadużycie”. W oczywisty sposób niezasadnym byłoby również założenie, że sam fakt zamieszczenia w serwisie negatywnej oceny Skarżącego oznacza w każdym przypadku naruszenie jego praw i wolności.

Jako zasadny ocenić natomiast należy zarzut Skarżącego wskazujący na niedopełnienie względem niego przez Spółkę obowiązku informacyjnego przewidzianego w art. 25 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Stosownie do brzmienia tego przepisu, w przypadku zbierania danych osobowych nie od osoby, której one dotyczą, administrator danych jest obowiązany poinformować tę osobę, bezpośrednio po utrwaleniu zebranych danych, o: adresie swojej siedziby i pełnej nazwie, a w przypadku, gdy administratorem danych jest osoba fizyczna - o miejscu swojego zamieszkania oraz imieniu i nazwisku (pkt 1), celu i zakresie zbierania danych, a w szczególności o odbiorcach lub kategoriach odbiorców danych (pkt 2), źródle danych (pkt 3), prawie dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania (pkt 4), o uprawnieniach wynikających z art. 32 ust. 1 pkt 7 i 8 (pkt 5). Art. 25 ust. 2 ustawy zwalania administratora danych z ww. obowiązku w sytuacji, gdy: przepis innej ustawy przewiduje lub dopuszcza zbieranie danych osobowych bez wiedzy osoby, której dane dotyczą (pkt 1), dane te są niezbędne do badań naukowych, dydaktycznych, historycznych, statystycznych lub badania opinii publicznej, ich przetwarzanie nie narusza praw lub wolności osoby, której dane dotyczą, a spełnienie wymagań określonych w ust. 1 wymagałoby nadmiernych nakładów lub zagrażałoby realizacji celu badania (pkt 3), dane są przetwarzane przez administratora, o którym mowa w art. 3 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, na podstawie przepisów prawa (pkt 5), osoba, której dane dotyczą, posiada informacje, o których mowa w ust. 1 (pkt 6).

Wbrew argumentacji Spółki – przedstawionej zarówno Skarżącemu, jak i organowi ochrony danych osobowych – nie korzysta ona w niniejszej sprawie ze zwolnienia z omawianego obowiązku informacyjnego przewidzianego w art. 25 ust. 2 pkt 1 ani w art. 25 ust. 2 pkt 5 ustawy. Powołanie się na wyłączenie z art. 25 ust. 2 pkt 1 ustawy jest zasadne wówczas, gdy prawo jednoznacznie zezwala określonemu administratorowi na zbieranie danych osobowych bez wiedzy osoby, której one dotyczą – tego rodzaju przepisem jest np. art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687 z późn. zm.) (por. j. w. str. 423 i nast.). Brak jest analogicznego przepisu, który zezwalałby Spółce na przetwarzanie danych osobowych Skarżącego bez jego wiedzy. W literaturze przedmiotu rozważa się ponadto możliwość powołania na wyłączenie z art. 25 ust. 2 pkt 1 ustawy także wówczas, gdyby spełnienie obowiązku informacyjnego z art. 25 ust. 1 ustawy prowadziło do naruszenia tajemnicy zawodowej (np. tajemnicy adwokackiej), czy do naruszenia tajemnicy dziennikarskiej (por. j.w. str. 523). Tymczasem, jakkolwiek Spółka powołała się w niniejszej sprawie na zapisy ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24 z późn. zm.) – konkretnie zaś na art. 14 ww. aktu prawnego – przedstawiona przez nią argumentacja służy w istocie wykazaniu dopuszczalności kwestionowanego przetwarzania danych osobowych Skarżącego (ich publikowania na portalu [...]), a nie zwolnienia z obowiązku informacyjnego statuowanego w art. 25 ust. 1 ustawy. Spółka w żaden sposób nie wykazała bowiem, aby spełnienie w stosunku do Skarżącego ww. obowiązku informacyjnego wiązało się z naruszeniem tajemnicy dziennikarskiej – tj. ujawnieniem danych umożliwiających identyfikację autora materiału prasowego, listu do redakcji lub innego materiału o tym charakterze, jak również innych osób udzielających informacji opublikowanych albo przekazanych do opublikowania, w sytuacji, gdy osoby te zastrzegły nieujawnianie powyższych danych, czy ujawnieniem informacji, których ujawnienie mogłoby naruszać chronione prawem interesy osób trzecich (art. 15 Prawa prasowego). Nadmienić ponadto należy, że pogląd o dopuszczalności powoływania się na zwolnienie z obowiązku informacyjnego przewidziane w art. 25 ust. 2 pkt 1 ustawy w sytuacji, gdy przepisy ustawowe nie przewidują wprost uprawnienia do przetwarzania danych osobowych bez wiedzy osoby, której one dotyczą, lecz spełnienie omawianego obowiązku informacyjnego godziłoby w tajemnicę zawodową, budzi kontrowersje. Przykładowo P. Barta i P. Litwiński w opracowaniu p.t. „Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz” (wydawnictwo C.H.Beck Warszawa 2009, str.

250 i nast., str. 257) wskazują, że zwolnienie z art. 25 ust. 2 pkt 1 ustawy, analogicznie do zwolnienia z art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy cyt.: „(...) dotyczy wyłącznie sytuacji, gdy przepis szczególnie wprost zezwala na przetwarzanie danych bez informowania o tym osoby, której dane dotyczą (...) Nie można natomiast zgodzić się z próbami formułowania takiego zwolnienia w oparciu o przepisy ustaw, które wprost nie przewidują takiego wyłączenia obowiązku (...) Tylko więc w sytuacji, gdy przepis szczególnie określa, że zbierający dane nie ma obowiązku poinformowania osoby, której dane dotyczą, o tej okoliczności (ich zbierania lub przetwarzania) może dojść do wyłączenia obowiązku {informacyjnego} (...) Wyłączenia takiego zdaniem autorów niniejszego komentarza nie można w żadnym przypadku domniemywać z norm kształtujących ogólne uprawnienie lub obowiązek przetwarzania danych osobowych, nawet w wyniku zastosowania wykładni celowościowej przepisów (...)”.

Wbrew argumentacji Spółki, nie należy ona ponadto do żadnej z kategorii podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 1 ustawy (nie jest organem państwowym, organem samorządu terytorialnego, państwową ani komunalną jednostką organizacyjną) ani w art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy (nie jest podmiotem niepublicznym realizującym zadania publiczne), stąd nie może skutecznie powoływać się na zwolnienie z obowiązku informacyjnego przewidziane w art. 25 ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych. Należy wyraźnie zaakcentować, że prowadzenie przez Spółkę działalności służącej sprawowaniu społecznej kontroli nad wykonywaniem zawodu zaufania publicznego (lekarza) nie jest tożsame z realizacją zadań publicznych w rozumieniu art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy.

Nie zasługuje również na uwzględnienie argument Spółki, iż cyt.: „(...) na stronie internetowej {[...]} w regulaminie widnieją informacje wymagane przez art. 25 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych (...)”. Pomijając okoliczność, iż Regulamin nie zawiera wszystkich informacji przewidzianych w art. 25 ust. 1 ustawy wskazać należy, że warunkiem prawidłowego spełnienia omawianego obowiązku informacyjnego jest skierowanie stosownej informacji do konkretnej osoby, której dotyczą przetwarzane dane, nie zaś np. ich opublikowanie w sposób potencjalnie umożliwiający zainteresowanemu zapoznanie się z nimi. W tym miejscu ponownie warto odwołać się do literatury przedmiotu, w której ogólnie akceptowanym jest pogląd, iż cyt.: „(...) informacje powinny być skierowane do osoby, której dotyczą zbierane dane. Warunek ten nie jest spełniony, gdy administrator posłuży się opublikowaniem takich informacji, zamieszczając np. odpowiednie ogłoszenie w prasie (...)” (J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz „Ochrona danych osobowych. Komentarz” 5 wydane wyd. LEX a Wolters Kluwer business Warszawa 2011, str. 521 i nast.). Podkreślenia wymaga, że nałożenie na administratora danych obowiązku informacyjnego z art. 25 ust. 1 ustawy ma na celu zagwarantowanie osobie, której dane dotyczą, informacji o fakcie przetwarzania jej danych osobowych przez określonego administratora i o przysługujących jej w związku z tym uprawnieniach. Przekazanie tej informacji nie samemu zainteresowanemu, lecz ogółowi w oczywisty sposób nie gwarantuje, że do informacji tej dotrze osoba, której dane dotyczą.

Analiza zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego prowadzi natomiast do wniosku, że Skarżący dysponuje już częścią informacji, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy. W szczególności posiada on informację na temat pełnej nazwy i adresu siedziby administratora kwestionowanych jego danych osobowych – w istocie Skarżący dysponował wskazanymi informacjami już na etapie, kiedy zwrócił się do Spółki z pismem z dnia [...] marca 2012 r. (por. pkt 2 uzasadnienia faktycznego niniejszej decyzji) zarzucając jej – jako administratorowi kwestionowanych danych osobowych - niewywiązanie się z omawianego obowiązku informacyjnego. Dodatkowo, w stanowiącej odpowiedź na ww. pismo korespondencji z dnia [...] kwietnia 2012 r. (por. pkt 3

uzasadnienia faktycznego niniejszej decyzji) Spółka podała Skarżącemu swoją pełną nazwę i adres siedziby. Skarżący dysponuje także wiedzą na temat kategorii odbiorców jego danych. W piśmie z dnia [...] kwietnia 2012 r. Spółka poinformowała go bowiem w szczególności o tym, że cyt.: „(...) dane udostępniane są wszystkim użytkownikom Internetu (...)” (por. pkt 3 niniejszej decyzji). W ww. zakresie (tj. co do przewidzianej w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy informacji o pełnej nazwie i adresie siedziby administratora danych oraz przewidzianej w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy informacji o odbiorcach lub kategoriach odbiorców danych) Spółka korzysta więc obecnie z przewidzianego w art. 25 ust. 2 pkt 6 ustawy zwolnienia z omawianego obowiązku informacyjnego. Natomiast niedopełnienie przez Spółkę wobec Skarżącego omawianego obowiązku informacyjnego w pozostałym jego zakresie stanowi z jej strony takie uchybienie przepisom o ochronie danych osobowych, którego stwierdzenie przez Generalnego Inspektora upoważnia go do nakazania Spółce usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

W myśl art. 18 ust. 1 ustawy, w przypadku naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych Generalny Inspektor z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, a w szczególności: usunięcie uchybień (pkt 1), uzupełnienie, uaktualnienie, sprostowanie, udostępnienie lub nieudostępnienie danych osobowych (pkt 2), zastosowanie dodatkowych środków zabezpieczających zgromadzone dane osobowe (pkt 3), wstrzymanie przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego (pkt 4), zabezpieczenie danych lub przekazanie ich innym podmiotom (pkt 5), usunięcie danych osobowych (pkt 6). W ustalonych okolicznościach rozpoznawanej sprawy organ ochrony danych jest zatem władny, na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy, nakazać Spółce usunięcie stwierdzonych uchybień w procesie kwestionowanego przetwarzania danych osobowych Skarżącego, poprzez udzielenie Skarżącemu informacji: o celu i zakresie zbierania danych osobowych Skarżącego (art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy), źródle danych (art. 25 ust. 1 pkt 3 ustawy – w ocenie Generalnego Inspektora istotnie w sytuacji, gdy administrator danych osobowych nie posiada informacji o źródle pozyskania danych, w świetle omawianego przepisu obowiązany jest poinformować o tym fakcie osobę, której dane dotyczą, niemniej jednak informacja przekazana Skarżącemu w piśmie z dnia [...] kwietnia 2012 r. wskazująca, że cyt.: „(...) nie ma informacji skąd pochodzą dane z tamtego okresu (...)” jest w świetle wyjaśnień udzielonych przez Spółkę w toku niniejszego postępowania nieprawdziwa - por. pkt 5 niniejszej decyzji), prawie dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania (art. 25 ust. 1 pkt 4 ustawy) oraz o uprawnieniach wynikających z art. 32 ust. 1 pkt 7 i 8 ustawy o ochronie danych osobowych (art. 25 ust. 2 pkt 6 ustawy) (nakaz sformułowany w pkt 1 sentencji niniejszej decyzji). Warto w tym miejscu zaznaczyć – co uczyniono już zresztą w toku dotychczasowego postępowania w niniejszej sprawie – że poinformowanie o celu przetwarzania danych (art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy) oznacza konieczność udzielenia informacji precyzyjnie wskazującej konkretny cel przetwarzania danych – informacja nie może ograniczać się do nieprecyzyjnych, czy ogólnikowych stwierdzeń. Jak podkreśla się w literaturze przedmiotu cyt.: „(...) nie jest w żadnej mierze spełnieniem (...) obowiązku odpowiedź, iż cel dopiero później zostanie określony, podobnie jak i nieprecyzyjne podanie celu, ujęcie go w sposób ogólnikowy (...) Podanie zakresu przetwarzanych danych polega przede wszystkim na podaniu kategorii przetwarzanych danych (...)” (J. Barta P. Fajgielski R. Markiewicz „Ochrona danych osobowych. Komentarz” wydanie III Zakamycze 2004, str. 639). W tym sensie informacja przekazana Skarżącemu przez Spółkę w piśmie z dnia 19 kwietnia 2012 r., w odpowiedzi na jego wniosek złożony w trybie art. 32 ust. 1 w zw. z art. 33 ustawy, iż cyt.: „(...) przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratora danych (...)” (por. pkt 3 niniejszej decyzji) jest oczywiście niewystarczająca - w konsekwencji nie można uznać, że Spółka jest zwolniona z obowiązku informacyjnego

z art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy w tym zakresie na podstawie art. 25 ust. 2 pkt 6 ustawy. Z kolei informacja o zakresie przetwarzanych danych, to informacja wskazująca wszystkie kategorie przetwarzanych danych osobowych. W niniejszej sprawie, udzielenie Skarżącemu informacji na temat zakresu jego danych przetwarzanych przez Spółkę umożliwi mu zweryfikowanie, czy Spółka przetwarza wyłącznie te jego dane, które on sam odnalazł na portalu [...], czy także inne – a jeżeli tak, jakie inne kategorie jego danych przetwarza Spółka.

Odnosząc się wreszcie do sformułowanego przez Skarżącego pod adresem Spółki zarzutu niedopełnienia w stosunku do niego obowiązku informacyjnego z art. 32 ust. 1 w pełnym wnioskowanym przez niego zakresie należy wskazać, że także ten zrzut okazał się zasadny.

Stosownie do brzmienia art. 32 ust. 1 ustawy, każdej osobie przysługuje prawo do kontroli przetwarzania danych, które jej dotyczą, zawartych w zbiorach danych, a zwłaszcza prawo do uzyskania wyczerpującej informacji, czy taki zbiór istnieje, oraz do ustalenia administratora danych, adresu jego siedziby i pełnej nazwy, a w przypadku gdy administratorem danych jest osoba fizyczna - jej miejsca zamieszkania oraz imienia i nazwiska (pkt 1), uzyskania informacji o celu, zakresie i sposobie przetwarzania danych zawartych w takim zbiorze (pkt 2), uzyskania informacji, od kiedy przetwarza się w zbiorze dane jej dotyczące, oraz podania w powszechnie zrozumiałej formie treści tych danych (pkt 3), uzyskania informacji o źródle, z którego pochodzą dane jej dotyczące, chyba że administrator danych jest zobowiązany do zachowania w tym zakresie w tajemnicy informacji niejawnych lub zachowania tajemnicy zawodowej (pkt 4), uzyskania informacji o sposobie udostępniania danych, a w szczególności informacji o odbiorcach lub kategoriach odbiorców, którym dane te są udostępniane (pkt 5), uzyskania informacji o przesłankach podjęcia rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 26a ust. 2 (pkt 5a). Zgodnie z art. 33 ustawy, na wniosek osoby, której dane dotyczą, administrator danych jest obowiązany, w terminie 30 dni, poinformować o przysługujących jej prawach oraz udzielić, odnośnie do jej danych osobowych, informacji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-5a (ust. 1). Na wniosek osoby, której dane dotyczą, informacji, o których mowa w ust. 1, udziela się na piśmie (ust. 2).

Pismem z dnia [...] marca 2013 r. (por. pkt 2 uzasadnienia faktycznego niniejszej decyzji) Skarżący w sposób jednoznaczny zażądał od Spółki udzielenia mu informacji w trybie art. 32 ust. 1 ustawy, precyzując zarazem w sposób nie budzący jakichkolwiek wątpliwości, jakiego konkretnie zakresu informacji oczekuje (cyt.: „(...) 1. jaki jest cel i zakres przetwarzanych danych zawartych w zbiorze danych [...] (...) 2. od kiedy przetwarza się dane mojego Klienta w zbiorze danych [...] (...) 3. jakie jest źródło pochodzenia danych osobowych mojego Klienta w zbiorze danych [...] (...) klienta (...) 4. (...) informacji o odbiorcach, którym dane osobowe mojego Klienta są udostępniane (...)”). Analiza odpowiedzi udzielonej Skarżącemu przez Spółkę, a zawartej w jej piśmie z dnia [...] kwietnia 2012 r. prowadzi do wniosku, że Spółka nie udzieliła Skarżącemu pełnej żądanej informacji. Spółka poinformowała Skarżącego od kiedy przetwarza jego dane w prowadzonym zbiorze (art. 32 ust. 1 pkt 3 ustawy), jak również o odbiorcach jego danych (art. 32 ust. 1 pkt 5 ustawy). Nie odpowiedziała natomiast na pytanie Skarżącego dotyczące celu przetwarzania jego danych. Podana przez Spółkę informacja, iż cyt.: „(...) przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratora danych (...)” (por. pkt 3 niniejszej decyzji) jest nieprecyzyjna i ogólnikowa, nie wskazuje konkretnego celu przetwarzania danych. Z kolei podana Skarżącemu przez Spółkę informacja dotycząca braku wiedzy odnośnie źródła pozyskania kwestionowanych danych osobowych (cyt.: „(...) nie ma informacji skąd pochodzą dane z tamtego okresu (...)”) jest w świetle wyjaśnień złożonych przez Spółkę w toku niniejszego postępowania (por. pkt 5 niniejszej decyzji) nieprawdziwa.

W tej sytuacji, Generalny Inspektor władny jest na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy nakazać Spółce usunięcie stwierdzonych uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych Skarżącego poprzez spełnienie wobec niego obowiązku informacyjnego z art. 32 ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy - tj. poinformowanie go o celu i zakresie przetwarzania danych osobowych oraz o źródle, z którego pochodzą jego dane osobowe (nakaz sformułowany w pkt 2 sentencji niniejszej decyzji).

Wniosek Skarżącego w pozostałym jego zakresie – z przyczyn szeroko opisanych powyżej – podlega natomiast oddaleniu jako niezasadny.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), strona niezadowolona z niniejszej decyzji, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, może zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.